

UOT 894.3**ATATÜRK DÖVRÜ TÜRK ROMANLARINDA KİŞİ QIYAFƏLƏRİ
YENİLİK-KÖHNƏLİYİN SİMVOLU KİMİ****E.A.BABAYEVA***Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyası
eshqane@mail.ru*

Məqalədə, mədəniyyətin maddi bir elementi olan geyimin Atatürk dövrü (1923-1938) türk romanlarında inikasından bəhs edilir. Kişi qiyafətlərindəki dəyişiklik, müasirlik və modernlik kontekstində dəyərləndirilir.

Məqalədə, kişi obrazlarının geyimi müstəvisində modanın, sosial strukturun, həyat tərzinin, iqtisadi səviyyənin, yaşın, cinsin, peşənin, din və estetik dəyərlərin təsiri məsələsinə toxunulur.

Açar sözlər: Türk romanı, geyim, kişi qiyafətləri, moda, mədəniyyət, imic.

XX əsrin əvvəlləri Türkiyənin ictimai-siyasi, ədəbi-mədəni mühitindəki hadisələr yenidənqurma və islahatları ilə diqqəti cəlb edir. Bu islahatlardan biri də geyimlə bağlı olmuşdur. Bildiyimiz kimi, Türkiyədə XIX əsrin axırlarından başlayaraq, qərbə meyillilik artmışdır. Avropa həyat tərzinə maraq göstərmək, hətta təqlidçilik etmək ən çox qarşılaşılan məsələlərdən biri idi. İtalyalı yazıçı, səyyah Edmondo de Amicis “İstanbul” adlı araşdırmasında qeyd edir ki, köhnə və yeni Türkiyə arasındakı mübarizənin bütün səhifələri qiyafələrin göstərdiyi müxtəliflikdə olduğu kimi meydana çıxır. Hər il minlərlə qaftan yox olmaqda, əvəzinə minlərlə İstanbul (yeni geyim tərz) ortaya çıxmaqdadır. Beləliklə, hər gün bir köhnə türk ölməkdə, yeni bir Tənzimatçı türk doğulmaqdadır (5, 122-124). Gördüyümüz kimi, Edmondo de Amicis Osmanlı sosial-mədəni həyatında qarışmanın təsirini geyimlərdə təzahür etdiyini qeyd edir. Yazıçının, bu fikir və mülahizələri ilə razılaşaraq qeyd edək ki, həqiqətən də dövrün ictimai-siyasi, ədəbi-mədəni hadisələrinə nəzər saldıqda, yeniliklərin, dəyişikliklərin geyim, qılıq-qiyafətlə özünü göstərdiyini görürük. Hətta türk ədəbiyyatında alafranka sözü də məhz modanın gətirdiyi terminlərdən biri olduğunu söyləsək yanılmazıq. İtalyan sözü olan “alla franca” Avropalıların həyat təzi, adət-ənənəsi mənasını verirdi (15). Hələ, II Mahmud dönəmində (1808-1839) geyim-gecimdə qərbi təqlidlə başlayan alafrankalıq, yavaş-yavaş ailə həyatına, insanlararası münasibətlərə, evliliyə, toy-şənlik adətlərinə, musiqiyə, hətta mətbəx mədəniyyətinə belə təsir etmişdir (14). Romanların böyük əksəriyyə-

tində müasirliyin əsas əlamətlərindən biri olan gecə ziyafətlərindən (türkcə balo) bəhs edilir. Üst təbəqəyə məxsus insanlar, son dəbli geyimləri ilə bu ziyafətlər kontekstində ələ alınır. Beləliklə, mədəniyyətlərarası münasibətlər, qarbləşmə, Avropa həyat tərzinə meyillilik ilk öncə qılıq-qiyafətdə özünü göstərməyə başlayır.

Türkiyədə geyim islahatı: Türkiyədə qılıq-qiyafətdə ən köklü dəyişikliklər məhz Cümhuriyyətin ilk illərində həyata keçirilmişdir. Ümumiyyətlə, qılıq-qiyafətdə görülən bu modernləşmə, əslində alafranka həyat tərzinin Türkiyəyə gətirdiyi yeniliklərdəndir. Bu incə nüansa diqqət yetirək ki, qılıq-qiyafət bütün dövrlərdə şəxsin sosial statusunun göstəricisi olmuşdur. Hələ, Tənzimat dövründə yayılmağa başlayan qarbləşmə hərəkatı ilə bu özünü daha çox göstərməyə başlamışdır. Geyimlərdə seçilən rəng və parçalar, aksesuarlar, saç düzümü və s. nüanslar şəxsin sosial vəziyyətindən, estetik zövqündən, milli-mənəvi dəyərlərə verdiyi önəmdən, dini məzhəbindən, təhsilindən ən başlıcası isə cəmiyyətdə tutduğu mövqeyindən xəbər verirdi. Tanınmış alim İlbəyi Özər “Osmanlıdan Cümhuriyyətə yaşam və moda” adlı araşdırmasında qeyd edir ki, Cümhuriyyət ideologiyasıyla Türkiyənin çağdaş mədəniyyət səviyyəsinə qaldırılması hədəflənmiş, bununla əlaqədar olaraq funksiyasını itirmiş bəzi köhnə qurumların ləğvi kimi, cəmiyyətin xarici görünüşünün də dəyişdirilməsinə önəm verilmişdir (12, 114). Necdət Aysal da məqaləsində bu məsələyə toxunaraq geyim islahatının həyata keçirilməmişdən daha öncələr Mustafa Kamal Atatürkün nəzərində olduğunu xüsusi vurğulayır (13, 12). Yeri gəlmişkən qeyd edək ki, Milli mücadilə dönəmində, Ərzurum konqresinin açılış hazırlıqlarının davam etdiyi vaxtlar Mustafa Kamal paşanın Mazhar Müfid Qansu və İbrahim Sürəyya bəylə söhbətində, geyim məsələsi də gündəmə gəlmişdir. İbrahim Sürəyya bəyin “paşam, daha nələr etməyi düşünürsüz?” sualına qarşılıq olaraq Atatürk, Müfid bəyin otağından dəftərini gətirməsini və dediklərini qeyd etməsini xahiş edir.

“... Amma dəftərin bu səhifəsini heç kəsə göstərməyəcəksən. Gizli qalacaq. Mən, Sürəyyə və sənin aranda qalacaq. Şərtim budur. Öncə tarixi qeyd et. 7-8 iyul. Sübh çağı. İndi yaz.

- 1) Zəfərdən sonra Cümhuriyyət üsul-idarəsi qurulacaq.
- 2) Padşah və xanədanlıq haqqında vaxtı gələndə tədbir görüləcək.
- 3) Təsəttür (örtünmə) ləğv ediləcəkdir.
- 4) Fəş ləğv ediləcək, mədəni millətlər kimi şapka (papaq) geyiləcəkdir” (10, 141-142); (11,131).

1925-ci il 28 avqust tarixində Mustafa Kamal Atatürk İneboludakı nitqində geyim məsələsinə də toxunmuşdur:

“Mədəni və beynəlmiləl qiyafət bizim üçün cövhərli, millətimiz üçün layiqli geyimdir. Onu geyinəcəyik. Ayaqda iskarpin (topuqlu ayaqqabı) və ya fotin (qaytanlı dəri ayaqqabı), əyində şalvar-köynək, qalstuk, yaxalıq, pencək və başda bunları tamamlayan sipərli şəmli sərpuş olacağını açıqca demək istəyirəm. Bu sərpuşun adına şapka deyilir. Redinqot, bonjur, smokin, frak

kimi” (6, 210-211) ...

Atatürk elə həmin ilin avqust ayının 30-da Kastamonudakı çıxışında qadın geyimlərinə də münasibət bildirir:

“Bəzi yerlərdə elə qadınlar görürəm ki, başına bir bez parçası və ya dəsmal kimi bir şey örtüb, üz-gözünü bürüyüb gizləyir, yanından keçən kişilərə ya arxasını çevirir, ya da bir kənara çəkilib büzülür. Bu davranışın mənası nə deməkdir? Əfəndilər, mədəni bir millətin anası, millətin qızı bu qərribə şəkllə, vəhşi vəziyyətə girərmə heç? Bu hal milləti çox gülünc göstərən bir mənzərədir. Dərhal düzəldilməlidir” (6, 217).

Beləliklə, müasirliyin əsas əlamətlərindən biri hesab edilən mədəni qiyafətin qəbul edilməsi məsələsi 1925-ci ilin axırlarında Şapka qanununun qüvvəyə minməsi ilə öz həllini tapmışdır. Qeyd edək ki, Atatürk islahatları dövründə qəbul edilən "Baş örtüyü və geyimin dəyişilməsi qanunu" Türkiyə tarixində "Şapka qanunu" adı ilə qalmışdır.

Mənbələrə əsasən deyə bilərik ki, Şapka qanunu ilə ortaya çıxarılan ilk islahatlar kişi qiyafətləri üzərində aparılmışdır (8, 28). Şapka qanununun arxasınca, 3 dekabr 1934-cü ildə isə “Bəzi Kislərin Giyilməyəcəyinə dair” (Bəzi geyimlərin qadağan olunması haqqında) qanun çıxmışdır. Tədqiqatçı Cihan Aktaş öz araşdırmasında geyim islahatlarından bəhs edərkən, Mustafa Kamal Atatürkün şapkada olduğu kimi qılıq-qiyafət mövzusunda da məcbur edici deyil, təşviq edici siyasət yürütdüyünü qeyd edir (4, 188-190). Təsədüfi deyil ki, Atatürk ilk dəfə Şapka qanununu çıxararkən Kastamonuda başında şapka insanların qarşısına çıxaraq, nitq söyləmişdir.

Əlbəttə ki, bütün bunlar ədəbiyyatda da öz əksini tapmışdır. Xüsusən romanlarda geyim, təkə obrazın canlandırılmasına deyil, eyni zamanda onun dünyagörüşünü ifadə etməyə də xidmət edir.

Türk romanlarında geyim konflikt yaradan komponent kimi: Cümhuriyyət dövrü türk romanlarında kişi geyimləri arasında ceket (pencək), setre (çuxa), frenk köynəyi, istanbulin, redinqot (frenk köynəyi ilə geyilən kostyum), pantolon (şalvar), başda fəs, qalstuk (kravat), bu geyimləri tamamlamaq üçün isə çətir, baston (əsa), tək gözlük, əlcək və s. istifadə olunurdu. Saqqal, biğ və saç da modaya uyğun dəyişilmişdir.

Romanlarda diqqəti cəlb edən geyimlərdən biri də papaqlardır. Cümhuriyyətin elanına qədər əsasən fəs istifadə edilsə də, Şapka qanunundan sonra fəs yerini şapkaya vermək məcburiyyətində qalmışdır. Romanlarda şapka yeniliyin rəmzi olaraq öz əksini tapmışdır. Fəs isə bəzən dini mahiyyət daşıyaraq, ancaq müsəlman türk kişilərinin başına qoyduqları papaq mənasını verirdi. Məsələn, Xalidə Ədib Adıvarın “Sinəkli bakkal” (1936) romanında Peregrini islam dininə hörmətinə görə, Rəbiənin məhəlləsinə gəldikdə başına şapka deyil, fəs qoyacağını qeyd edir (2, 107-108). Rəşad Nuri Güntəkinin “Yaşıl gecə” romanında isə fəs-müasir, intellektual səviyyəsi yüksək olan gənc müəllimlərin, sarıq (əmmamə) isə əsasən dini irticaçılığın simvolu kimi təqdim edilir. Hətta bu, konflikt yaradan komponent kimi təsvir edilir, fəs-sarıq konfliktini əsərin əsas

məğzini təşkil edir. Əsərin qəhrəmanı Əli Şahin əfəndi mədrəsə təhsili almış, kəndli bir uşaqdır. Atasının ən böyük arzusu, onu yaşıl bayrağın fədakar kö-nüllüsü etmək, molla kimi yetişdirməkdir. Amma Şahini narahat edən axirət, ruhun ölümsüzlüyü, cənnət-cəhənnəm kimi cavabsız suallar, onun düşüncələ-rində ziddiyyətlər yaradır, bu da onu molla olmaq fikrindən çəkindirir. Beləcə, İstanbulla mədrəsə təhsili almaq üçün göndərilən Şahin əfəndi, bir müddət sonra müəllim olacağına, cəmiyyəti maarifləndirəcəyinə, onu qaraguruhun içindən qurtaracağına söz verərək, öz xahişi ilə Anadolunun ən geridə qalmış qəsəbələ-rindən biri olan Sarıovaya müəllim təyin edilir. Əsər boyunca, tez-tez Şahinin is-lamı qəsd edərək yaşıl gecə və sarıq (əmmamə) sözünü təkrarladığını görürük.

“Zavallı məmləkət əsrlərdən bəri yaşıl gecə içində yaşayırdı. Xalq dünyaya bu qaranlığın içindən baxırdı.

Anadoluda fikirlərin geri, insanların səfil qalması, işlərin fəna getməsi bu səbəbdəndir” (9, 33).

Şahin, ölkənin acınacaqlı vəziyyətini təsvir edərkən, bu yaşıl gecənin və sarıqın uşaqları lap kiçik yaşlardan iki düşmən firqəyə böldüyünü qeyd edir:

“Küçələrdə oynayan ayaqyalın, keçəlbaş uşaqların içərisindən seçilib mədrəsəyə göndərilən və başına əmmamə (sarıq) qoyulan uşaqlar ayrı bir bayrağın altına keçmiş kimi olur və köhnə dostları ilə aralarına yadlıq girərdi. Sarıqlılar-sarıqsızlar arasındakı bu yadlıq get-gedə artar, onları bir daha bir-birlərini sevmələri və anlaşmaları mümkün olmayan iki düşmən firqəyə ayı-rardı” (9, 16).

Nümunədən də göründüyü kimi, əsərdə konflikt iki qüvvə arasında qurul-muşdur. Ruhaniyyəti kəskin tənqid atəşinə tutaraq, ölkəni maarifləndirməyə çalışan Şahin əfəndi, dostları Dəli Nəcib (mühəndis) və gənc Rasim, digər tərəfdə isə Hafiz Əyyub və havadarları ilə qarşı-qarşıya gəlir. Yazıçı, Hafiz Əyyubları ifşa edərək, onların iç üzünü göstərir. Bəzən üzdə özünü dost kimi göstərən Hafiz Əyyub insanların dini inancından, dini duyğularından məharətlə istifadə edərək, hər işdə öz mənfəətini güdən molla tipinin tipikləşdirilmiş obrazıdır. Əsər boyunca, bu qarşıdurma simvollarla ifadə olunur. Məsələn, nümunəyə baxaq;

“Məktəbdə mədrəsədən gələn sarıqlılarla fəsilələr arasında bir anlaşılmaz-lıq vardı. Softalar, müasir təhsil komplekslərindən gələn tələbələri qəbul edə bilmirdilər. Onlar da sarıqlıları təəssübkeşlikdə, dini-irticaçılıqda ittiham edir, bir bəhanə tapıb konfliktə başlayırdılar. Hətta bəzən iki tərəf boğaz-boğaza yapışıb, qovğa da edirdilər” (9, 46).

Nümunədən də bəlli olduğu kimi fəs-sarıq (əmmamə) köhnəlik-yenilik arasındakı konflikti ifadə edir. Bəzi əsərlərdə sarıq köhnəliyin, dini-irticanın, geridəqalmışlığın simvolu kimi təqdim edilərək, kəskin tənqid edilir. Bir sıra əsərlərdə isə, sarıq-köhnəliyin deyil, milli-mənəvi dəyərlərin, qorunmalı, gə-ləcə nəsillərə çatdırılmalı olan müqəddəs bir əmanətin simvoludur. Məsələn, N.F.Qısakürəyin “Qanlı sarıq” əsəri sırf bu motiv üzərində qurulmuşdur. Əsə-rin qəhrəmanları həyatını mübarizədə keçirmiş, dini və milli təəssübkeşliyi ilə

diqqəti cəlb edərək, müqəddəs əmanəti gələcək nəsillərə ötürən və bu yolda şəhidlik zirvəsinə ucalan obrazlardır. Əsərin əsas qəhrəmanlarından biri olan Yetim hocanın ən böyük arzusu yetimlik və şəhidlikdir. Onun fikrincə, vətən qurtulmadıqca, doğulan bütün körpələr şəhid övladlarıdır. Nümunəyə diqqət yetirək:

“Əmmaməmi açıb yaramın üstünə basın! Qanıma dayandırmaq üçün deyil, içsin deyə... (Səsi getdikcə ölgün) Məzlum bu əmmaməni saxlayıb oğuldan-oğula ötürsün!”

Gördüyümüz kimi, Yetim hoca şəhidlik qanına bulaşmış əmmaməsini əmanət qoyur. Bu əmmamə islamın simvoludur. Bu əmanət layiqli şəxslər tərəfindən qorunmalı, nəsillərdən nəsillərə ötürülməlidir (7, 217). Əsərin əsas məği də məhz budur.

Kişi qiyafətlərindən bəhs edərkən yaxalıq və qalstukdan da bəhs etmək yerinə düşərdi. Yazıçılar, əsasən yenilikçi, Avropaya meyilli obrazları təsvir edərkən yaxalıq bədii detalından istifadə edir. Məsələn, Xalidə Ədib Adıvarın “Yeni Turan” romanında yaxalıq yenilikçilərin istifadə etdiyi bir aksesuar olaraq göstərilir. Yeni Turan siyasətinə qarşı çıxan Bursalı Oğuz bəy, nifrətlə “mən ömrümdə yaxalıq taxmadım, bundan sonra da taxmayacağam” (3, 73) deyərək mövqeyini bildirir.

Eyni məsələ ilə yazıçının “Vurun əxlaqsıza” romanında da qarşılaşırıq. Hər cür yeniliyə, müasirliyə qarşı çıxan yalnız öz mənfəəti üçün çalışan Hacı Fəttan ağa xalqı meydana toplayıb, milli mübarizə tərəfdarlarını tənqid edərək deyir:

“-Bıgşız, kafir kimi yaxalıq taxan din düşmənlərini istəmirik! Onlar əllərinə qüdrət keçər-keçməz bütün müqəddəslikləri ayaqlayacaq, qadınlarımızın örtülərini açacaq, sünnət və fərzi inkar edəcəklər. Onları istəmirik! Ey camaat, onların qanı kafirlərin qanı kimi halaldır, sizə (1, 18-19)!”

Nümunədən də məlum olduğu kimi, yaxalıq-müasirlik, yenilik və azadlıq uğrunda mübarizə aparıcıların simvolu kimi təqdim edilir. Əlbəttə, bu nümunələrin sayını istənilən qədər artırmaq olar.

Nəticə: XX əsrin əvvəlləri Türkiyənin ictimai-siyasi, ədəbi-mədəni həyatına nəzər saldıqda, türk cəmiyyətində qarışma, müasirləşmə hərəkatının sürətlə inkişaf etdiyini, bu prosesin ədəbiyyatda, xüsusən romanlarda da öz əksini tapdığını görürük. Romanlarda diqqəti cəlb edən nüanslardan biri də, moda, geyim-gecimlə əlaqədardır. Təkcə qadın qılıq-qiyafətində deyil, kişi qiyafətlərində də bu dəyişikliklər özünü göstərir. Ən maraqlısı odur ki, Türkiyədə geyim islahatları ilk öncə kişi qiyafətləri üzərində aparılmışdır. Verdiyimiz nümunələrdən görüldüyü kimi, Mustafa Kamal Atatürk mədəni millətlər kimi görünmək və inkişaf etməyi eyni zamanda geyimlə də əlaqələndirmiş, bu sahədə əsaslı addımlar atmışdır. Deməli, türk romanlarını tədqiq etdikdə, Atatürk inqilablarının, eyni zamanda geyim islahatının, xüsusən də ilk öncə kişi qiyafətləri üzərində aparıldığını, bütün bunların isə türk romanında öz əksini tapdığını görürük. Romanlarda diqqəti cəlb edən geyim bədii detalı, konflikt yaradan komponent kimi təqdim olunur. Yazıçı, böyük məharətlə qılıq-qiyafət

bədii detalından istifadə edərək, onu yeni imic yaratma prinsipi kimi təqdim edir. Kişi qılıq-qiyafətinin romanda inikasını tədqiq edərəkən, romanlarda kişi əlbisələri ilə bağlı nüansların, qadın qılıq-qiyafətlərinin təsvir edildiyi səhnələrdən heç də az olmadığını görürük. Araşdırma nəticəsində, romanlarda kişi geyimlərinin təkcə obrazın təsvirində deyil, mədəniyyətlərarası konfliktin göstəricisi kimi istifadə olunduğu qənaətinə gəlirik.

ƏDƏBİYYAT

1. Adivar H.E. Vurun Kahpeye, İstanbul: Remzi Kitapevi.1980, 144 s.
2. Adivar H.E. Sinekli Bakkal, İstanbul: Özgür Yayınları, 1990, 302 s.
3. Adivar H. E. Yeni Turan. İstanbul: Atlas Kitapevi, 1967, 124 s.
4. Aktaş C. Tanzimat'tan 12 Mart'a Kılık-Kıyafet ve İktidar. İstanbul: Kapı Yay. 2005, 304 s.
5. Amicis Edmondo De. İstanbul (1874). Çev.: Prof. dr. Beynun Akyavaş, Ankara: Türk Tarih Kurumu Yayınları, 1993, 299 s.
6. Atatürk Mustafa. Kemal Atatürk'ün Söylev ve Demeçleri II (1906-1938). Derleyen: Nimet Unan. Ankara: Türk İnkılâp Tarihi Enstitüsü Yay., 1981, 555 s.
7. Babayeva E.A. Nəcib Fazil Qısakürəyin yaradıcılıq yolu, Bakı: Elm və təhsil, 2013, 197 s.
8. Çapa M. Giyim Kuşamda Medeni Kıyafətlərin Benimsənməsi və Trabzon Örneği / Toplumsal Tarih, V cilt, 1996, 30: s. 22-28.
9. Güntekin R.N, Yeşil Gece, İstanbul: İnkılâp ve Aka Kitapevleri, 1981, 255 s.
10. Hıfzı T. Gazi və Fikriye, İstanbul:Remzi Kitabevi, 6.baskı, 2002, 286 s.
11. Mazhar M.K. Erzurum'dan Ölümünə Kadar Atatürk'le Beraber I, TTK yay., Ankara, 2009, 342 s.
12. Özer İ. Osmanlı'dan Cumhuriyet'e Yaşam ve Moda. İstanbul: Truva Yayınları, 2009, 496 s.
13. Necdət Aysal, Tanzimat'tan Cumhuriyet'e Giyim Ve Kuşamda Çağdaşlaşma Hareketleri, ÇTTAD, X/22, (2011/Bahar), s.3-32. <http://dergipark.gov.tr/download/article-file/233438>, 12.11.2018.
14. Sözen İlyas, II.Mahmut Dönemi İç Gelişmeler ve Yenileşme Hareketleri(1808-1839). http://www.academia.edu/26064223/II._MAHMUT_DÖNEMİ_İÇ_GELİŞMELER_VE_YENİLEŞME_HAREKETLERİ_1808-1839_14.02.2019.
15. Alafranga. TDK Türkçede Batı Kökenli Kelimeler Sözlüğü..<http://tdkterim.gov.tr/bati/?kelime=alafanga&kategori=terim&hng=md>. 23.12.2010

МУЖСКАЯ ОДЕЖДА КАК СИМВОЛ СОВРЕМЕННОСТИ – СТАРОСТЬ В ТУРЕЦКОМ РОМАНЕ ЭПОХИ АТАТЮРКА

Е.А.БАБАЕВА

РЕЗЮМЕ

Цель статьи - определить, как культура одежды, являющаяся элементом материальной культуры, отражена в романах, написанных в период Ататюрка (1923-1938). Кроме того, это исследование было оценено путем изучения деталей одежды мужчин, изменений / трансформации / модернизации в одежде и использования одежды в качестве значка. В этих оценках он пытался подчеркнуть влияние социальной структуры, стиля жизни, экономического уровня, возраста и пола, профессии, религии, эстетических ценностей и моды на мужскую одежду.

Ключевые слова: Турецкий роман, одежда, мужская одежда, мода, культура, изображение.

**MEN'S CLOTHING AS A SYMBOL OF MODERNITY –
OLDNESS IN THE TURKISH NOVEL OF THE ATATÜRK ERA**

E.A.BABAYEVA

SUMMARY

The aim of the article is to determine how the clothing culture, which is an element of material culture, is reflected in the novels written in Atatürk's period (1923-1938). In addition, this study has been evaluated by examining the details of men's clothing, change / transformation / modernization stages in apparel and the use of clothing as an icon value. In these evaluations, it was tried to emphasize the effect of social structure, life style, economic level, age and gender, profession, religion, aesthetic values and fashion on men's clothing.

Key words: Turkish novel, clothing, men's clothing, fashion, culture, image.